

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. birželio mėn. 19 d., sekmadienis • Kaina 15 kp.

Eina nuo 1960 metu

Nr. 49 (485)

TSRS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PREZIDIUME

Š. m. birželio 15 d., Kremluje TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiu Pirmyninkas K. J. Vorošilovas įteikė Lenino ordiną, „Kėjo ir Plautuvė“ aukso medalį ir Socialistinio Darbo Didvyrio rašą TSRS Ministerijos Tarybos Pirmyninkui N. A. Bulganinui, apdovanotam už jžymius nuopelnus Komunistų partijai ir tarybinėl liaudžiai šešiasdešimtmečių giminimo metinių proga.

K. J. Vorošilovas šiltai pasveikino N. A. Bulganiną su pelnytu aukšiu apdovanojimu ir palinkėjo jam geros sveikatos ir tolesnių laimėjimų valstybinėje ir partinėje

velkloje Tarybų socialistinės valstybės ir tarybinės liaudies labul.

Priimdamas Lenino ordiną ir Socialistinio Darbo Didvyrio pasižymėjimo ženklus, N. A. Bulganinas pareiškė karštą padėką TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiu ir Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetui už šį aukštą apijoanojimą ir užlikrino, kad atiduos visas savo jėgas socialistinei Tėvynėi toliau slėptinti.

Ilelkiant apdovanojimą dalyvavo TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiu Sekretorius N. M. Pegovas. (ELTA).

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS TSR ŽEMĖS ŪKIO DARBUOTOJŲ PASITARIMAS

RYGA, VI. 14. Šiandien Lietuvos TSR Vilkišos rajono prasidėjo Lietuvos, Latvijos ir Estijos TSR žemės ūkio darbuotojų pasitarimas. Jame dalyvauja Pabaltijo respublikų kolūkiečiai, MTS ir tarybinių ūkio darbuotojai, žemės ūkio specialistai, mokslininkai, partinė ir tarybinių organizacijų vadovai — iš viso daugiau kaip tūksiantis žmonių. Pasitarime taip pat dalyvauja svečiai — Rusijos Federacijos, Ukrainos, Baltarusijos, Karelijos-Suomijos TSR žemės ūkio pirmūnai.

Pasitarimo darbe dalyvauja TSKP CK pirmasis sekretorius N. S. Chruščovas. Pasitarimo išvakarėse drg. N. S. Chruščovas pabuvovo Lietuvos TSR Šiaulių rajono „Raudonosios vėliavos“ kolūkyje, Ginkūnų tarybiniame ūkyje, Latvijos TSR Elejos rajono „Avangardo“ kolūkyje. Drg. N. S. Chruščovas kalbėjosi su kolūkiečiais, tarybinių ūkio darbuotojais apie tai, kaip vykdomi TSKP CK saušio Plenumo nutarimai, susipažino su tarybinių ūkio ir kolūkų išvystymo planais.

Pranešimą apie priemones Lietuvos, Latvijos ir Estijos TSR kolūktams sustiprinti organizaciniu-ūkiniu požiūriu, žemės ūkio produkcijos gamybai ir pristatymui valstybei kolūkuose bei tarybiniuose ūkioose padidinti ir kolūkiečių darbadienio apmokėjimui pakelli padare TSRS Ministerijos Tarybos Pirmyninko pavaduotojas drg. P. P. Lobanovas.

Diskusijose dėl pranešimo kalbėjo Latvijos KP CK sekretorius drg. Kalnberzinis, Lietuvos KP CK sekretorius drg. Sniečkus, Estijos KP CK sekretorius drg. Kebinas.

Su dideliu susidomėjimu pasitarimo dalyvai išklausė Leningrado srities Dimitrovo vardo kolūkio pirmyninko J. T. Omelčenko, Černigovo srities žemės ūkio artelės „Vsesvitnyj žovtnej“ pirmyninko A. S. Gerasimenco ir Minsko srities Kalnino vardo kolūkio pirmyninko J. V. Aleksankino kalbas. Jie paseidalino turtingu savo artelių įvairiapusiski visuomeninio ūkio vystymo, gausių kukuřių ir kitų kultūrų derlių išauginimo, gyvulininkystės produktivumo kėlimo patyrimu.

Diskusijose dėl pranešimo taip pat kalbėjo A. A. Ogren — Latvijos TSR Elejos rajono Lenino vardo kolūkio pirmyninkas, H. H. Olbrėjus — Estijos TSR Raplos rajono kolūkio „Uus Elu“ pirmyninkas, G. P. Bundžienė —

Lietuvos TSR Vilkišos rajono „Kėlio į komunizmą“ kolūkio pirmyninkas, I. A. Bogdanovas — Latvijos KP Jelgavos rajono komiteto sekretorius, J. Bulavas — Lietuvos TSR valslybinės selekcijos stoties direktorius, E. K. Skrauslinia — Latvijos TSR Valmieros rajono Lenino vardo kolūkio gyvulininkystės fermos vedėja, I. I. Metras — Estijos TSR tarybinto ūkio „Vijsu“ direktorius.

Pasitarimas teisia savo darbą. (ELTA).

* * *

RYGA, VI. 15 d. (TASS). Šiandien Lietuvos, Latvijos ir Estijos TSR žemės ūkio darbuotojų pasitarime toliau vyko diskusijos dėl TSRS Ministerijos Tarybos pirmyninko pavaduotojo drg. P. P. Lobanova pranešimo apie priemones Lietuvos, Latvijos ir Estijos TSR kolūktams sustiprinti organizaciniu-ūkiniu požiūriu, žemės ūkio produkcijos gamybai ir pristatymui valstybei kolūkuose bei tarybiniuose ūkioose padidinti ir kolūkiečių darbadienio apmokėjimui pakelli.

Pirmasis kalbėjė drg. Muraško — Pasvalio MTS direktorius (Lietuvos TSR). Jis pranešė, kad stoties aptarnaujami kolūkliai šiemet pirmą kartą masiškai pasėjo kukurūzus. Drg. Muraško pareiškė rimtas pretenzijas žemės ūkio mašinų konstruktoriais, kurie ne visuomet atsižvelgia į mechanizmų darbo sąlygas labai drėgnose Lietuvos priemolio dirvoose. Čia reiškalingi 5 korpusų plūgalai su platesnialais ratais, kultivatoriai su tvirtesnėmis spyruoklinėmis letonomis. Reikia taip pat aprūpinti MTS komplektu padargų kaupiamųjų kultūrų tarpueilių jdirbimui.

Dobelės rajono žemės ūkio artelės „Nakotne“ pirmyninkas drg. Tomsonas sako, kad žemės ūkio artelė jau pernai gavo 100 hektarų žemės naudmenų po 540 centnerių pleno, po 42 centnerius mėsos ir kiekvienam 100 hektarų ariamos žemės — 29,2 centnerio kaulienos. Kolūkis numatė per dvejus metus padidinti gyvulininkystės produktų gamybą 2—2,5 karto. Tokio smarkaus padidinimo pagrindas bus kukurūza, kurių pasėliai šiemet išlaipstekėti kartus. Bendros kolūkio piniginės pajamos 1955 metais sudarys pustrečio milijono rublių. Už kiekvieną darbadienį kolūkiečiams numatomas tūkstas po 14 rublių, išduoti po 3 kilogramus grūdų

ir kitų produktų, o taip pat pašarų gyvuliams, esantems kolūkiečių asmeninėje nuosavybėje.

Estijos KP Tapos rajono komiteto sekretorius drg. Chižnikovas pranešė, kad rajono kolūkuose pernai primelžta vidutiniškai po 1.700 kilogramų pleno iš kiekvienos karvės.

Kolūkiečiai kovoja už tolesnių pašarų bazės stiprinimą, kad per 2—3 metus išveldytų TSKP CK sausio Plenumo nutarimus. Kukurūzų pasėliai sudaro 11 procenčių bėndro visų vasarinų kultūrų ploto. Toliau sėjami kukurūzai pūdymuose žaliajam pašarui gyvuliams. Šiemet bus užraugta po 10 tonų siloso kiekvienai karveli. Rajono kolūkiečiai nularė parduoti valstybei viršum plano nemažiau, kaip 3 tūkstančius tonų pleno.

Ši dėdelių dėmesiu pasitarimo dalyviai išklausė žinomas Ukrainos grandininkės dukart Socialistinio Darbo Didvyrio drg. Vištak kalbą. Ji papasakojo apie cukrinės rūkelių, bulvių ir kukurūzų gausių derlių išauginimo patyrimą, apie platų priešakinės agrotechnikos pritaikymą.

Lietuvos TSR Priekulės rajono Stalino vardo kolūkio pirmyninkas drg. Vyšinskas pasidalino darbo patyrimu, sukaupiu savo žemės ūkio artelėje, kuri yra pasiekusi aukščiausią gyvulininkystės produktivumą. 100 hektarų žemės naudmenų čia tenka 27 galvijai, tame tarpe 12 karvių; pernai vidutinis išmilžis viršijo 2.800 kilogramų pleno iš vienos karvės. 100 hektarų žemės gauta 34 centnerių mėsos, o 100 hektarų ariamos žemės — 22 centnerių kaulienos. Tai — gero mūsų gyvulų augintojų darbo išdava, — sako drg. Vyšinskas.

— Jų darbas neblagai ap-

mokamas: už darbadienį per-

nelė teko 2,5 kilogramo grūdų,

6 rublių 70 kap., 6 kilo-

gramų steno ir šlaudų kolūkiečių asmeniniamis gyvuliams.

Priešakinės melžėjos, kaip papildoma atlyginimą, gavo po 1.300 kilogramų pleno.

— Latvijos TSR kaulių penėjimo tarybinis akis „Valdeki“, — sako jo direktorius drg. Suchenko, — turi pristaityti šiemet apie 3.900 centnerių kaulienos. Iki birželio 10 d. jau prisiatyta daugiau kaip tūkstančius centnerių mėsos. Kiekviena kaulė prisauga per parą vidutiniškai 455 gramus. Jvedęs į racioną įval-

rius piglus pašarus, tarybinis ūkis per 4 mėnesius gavo 120 tūkstančius rublių pelno.

Praėjus metas mes pristatėme valstybei po 444 centnerius kaulienos kiekvienam šimtui hektarų ariamos žemės. Bet mes negalime prisiminti sau to nuopelno todėl, kad 86 procentai ūkyje naujojamų pašarų yra alvežiniai. Reikia geriau išnaudoti turinį žemę, kad iš jos būtų gaunama kuo daugiausia pašarų.

Tarybinis ūkis užima pirmąją vietą respublikoje pleno primelžimo atžvilgiu. Pleno primelžimas per dieną iš karvės dabar sudaro 16 kilogramų. Birželio 10 dienai jau primelžta vidutiniškai 3.184 kilogramai pleno iš vienos karvės, o geriausios melžėjos drg. Fridberg karių grupėje — po 4.000 kilogramų.

Lietuvos KP Šalčininkų rajono komiteto sekretorius drg. Romanovas papasakojo, kokiui būdu rajono kolūkiečiai išveikia aislilikimą. Rajone daugiausia yra akmenuotų smėlėlių dirvų, kuriose maža organinių medžiagų. Jų derlingumui pakelti kolūkiečiai pernai paruošė daugiau kaip 80 tūkstančius tonų trupintinių durpių. Visos Jos buvo išvežtos į laukus ir kompostuose mėšlu bei mineralinėmis trąšomis sudėtos į krūvas. Šiemet 4 tūkstančiai hektarų apsėjami kukurūzais ir bulvėmis durpliu-mėšlo kompositu patrėšluose laukuose. Rajone plačiai išlaipstekėti kolūkiečiai.

Aptie didžiulis naujos žemės ūkio planavimo tvarkos pranašumas, apie didėjančią mechanizatorių pagalba kolūkų gyvulų augintojams save kalboje papasakojo Latvijos TSR Bauskos MTS direktorius drg. Opincanė. Ji taip pat iškėlė klausimus dėl būtinumo organizuoti kaulų ir žuvies miltų gamybą kaulėms penėli, dėl arklinio inventoriaus gamybos padidinimo pasėlių tarpueilių išdirbimul.

V. I. Lenino vardo Visa-sajunginės žemės ūkio mokslių akademijos prezidentas akademikas T. D. Lysenko savo kalbą paskyrė dirvų trėšimo klausimams.

Latvijos KP Dagdos rajono komiteto sekretorius drg. Sinčenko papasakojo apie priemones, vykdomas, siekiant įveikti Latvijos rytinių rajonų kolūkų aislilikimą. Dagdos rajono žemės ūkio

artelėse žymiai padidėjo kuckurūzų, linų, bulvių pasėlių plotai. Šiomet rajono žemės ūkio artelės linų pasėjo 60 procentų daugiau, negu pernai. Kolūkų pajamos 1955 metais padidės 10 milijonų rublių, o gyvulų skaičius gyvulininkystės fermose — 2—2,5 karto. Dr. Sinčenko pasidalino kolūkiečių darbo atlyginimo skatinamosios sistemos įdiegimo patyrimu.

Latvijos TSR Cesio rajono kolūkio „Cinčia“ grandininkė drg. Karklin iš savo patyrimo papasakojo, kaip ji išauGINA gausius cukrinės runkelių derlius. leškodama gall-mybių šlos kultūros derlin-gumui pakelti ir darbo išlaikoms jų auginant sumažinti, drg. Karklin grandis 1954 metais bandomajame sklype pasėjo cukrinės runkelių kvadratinė-lizdinėlių būdu. Buvo surinkta 350 centnerių runkelių iš hektaro; grandis sužaupė 40 darbadienių. Tuo pat metu gretimose sklypuose, turinčiuose vlenodas sąlygas su bandomuoju, derlius sudarė tik 276 centnerius runkelių iš hektaro. Šiame metais žemės ūkio artelės „Cinčia“ kolūkiečiai taiko kvadratinė-lizdinėlių cukrinės runkelių auginimo būdą 20 hektarų plotė. Dr. Karklin rekomendavo pasitarimo dalyviams plačiai panaudoti jų grandies patyrimą.

Toliau kalbėjo sentausioji Riazanės srities kolūkio „De-lo Oktiabria“ melžėja, Socialistinio Darbo Didvyris drg. Ivkina. Ji papasakojo apie savo sukaupią patyrimą pasiekiant didelių pleno primelžimą ir apie plačiai išsivysčiusi Riazanės srityje kolūkiečių ir tarybinių ūkio darbuotojų socialistinė lenktyniavimą už gyvulų skaičiaus padidinimą ir jų produktivumo pakėlimą.

Estijos TSR tarybinių ūkio ministras drg. Mete savo kalboje papasakojo apie respublikos tarybinių ūkio darbo žmonių kovą už savos pašarų bazės sukūrimą trumpiausiu laiku ir atsisakymą nuo atvežinių koncentruotų pašarų. Šiame metais daugiau kaip 40 procentų vasarojaus ploto paskirta kukurūzams auginti grūdams. Taip pat išvykdylos priemonės, padedančios pakelti ir kitų pašarinių bei grūdinėlių kultūrų derlingumą. To dėka jau šiame metais pašarinių vlenetų, gaujamų iš hektaro, padaugės dvigubai.

(Nukelta į 2 pal.)

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS TSR ŽEMĖS ŪKIO DARBUOTOJŲ PASITARIMAS

(Atkelta iš 1 psl.).

Latvijos TSR Mokslo akademijos prezidentas prof. Peive savo kalboje rekomendavo kai kuriuos agrotechninius būdus, skirtus kukurūzų burbuolių subrendimui pagreitinti. Ypač gera įtaka daro dirvos patrėsimas fosforinėmis trąšomis. Žymūs efekta duoda ir jaučių pramonės atliekų, turinčių verlingus mikroelementus, panaudojimas papildomai tręšiant kukurūzų pasėlius. Svarbią reikšmę kovoje už gausų kukurūzų derlių turi ir augalų tankumo reguliavimas bei savalaikis genējimas.

Žymi drg. Peivės kalbos dalis buvo skirta pievų ir ganelykų kultūrinimo, organizinių trąšų atsargų sudarymo, rūgščių dirvų kalkinimo klausimams.

Grodo srities Vorošilovo vardo kolūkio-miliionieriaus pirminkinas drg. Kumec papasakojo, kaip žemės ūkio artelė pasiekta gausius linų pluošto ir sėmenų derlius. Linininkystės grandžių nariai gauna už darbadienius po 20–23 tūkstančius rublių per

metus, neskaičiant atlyginimo natūrą.

Diskusijose dėl drg. P. P. Lobanovo pranešimo šiandien taip pat kalbėjo drg. drg. Krajuškinas — Lietuvos Liberališko tarybinio ūkio direktorius, Arepejas — Maskvos srities kolūkio "Putj k novoi žizni" pirminkinas, Mejei — Estijos KP Tartu rajono komiteto sekretorius, Augustinaitis — Lietuvos TSR žemės ūkio ministras, Karanauskas — Lietuvos TSR Žagarės rajono "Pergalės" kolūkio agronomas ir Anupylas — Estijos TSR Harju rajono kolūkio "Tulevik" pirminkinas.

Rytoj pasitarimas tėsia savo darbą. (ELTA).

RYGA, VI. 16 d. (TASS). Šiandien pasibaigė Lietuvos, Latvijos ir Estijos TSR žemės ūkio darbuojo pasitarimas, kuris apsvarstė klausimą dėl priemonių kolūkiams susiilpinkti organizaciniu ūkiniu atžvilgiu, žemės ūkio produkcijos gamybai ir pristatymui valslybei kolūkiuose bei tarybinuose ūkiose padidinti ir kolūkiečių dar-

badienio apmokėjimui pakelti.

Šios dienos posėdyje buvo toliau svarstomas TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojo drg. drg. P. P. Lobanovo pranešimas. Pasitarimo dalyviams kalbėjo žinomoji Latvijos TSR Cesijonų žemės ūkio arielsė „Sarkanais Oktobris“ kolūkietė drg. Friedrichson ir Estijos TSR Elvos rajono kolūkio „Valguja“ pirminkinas drg. Ermas.

Pasitarime didelę kalba pasakė dalyvių šiltai suliktas TSKP Centro Komiteto pirminis sekretorius draugas N. S. Chruščovas.

Pasitarimo dalyviai priėmė kreipimasi į visus Lietuvos, Latvijos ir Estijos TSR kolūkiečius ir kolūkietes, mašinų-traktorių stočių ir tarybių ūkį darbuotojus, žemės ūkio specialistus, kuriamė ragina juos plačiai išvystyti socialistinį lenklyninavimą už tai, kad 1955 metais būtų pasiekti lemiami laimėjimai smarkiai pakeliant visas Baltijos sajunginių respublikų žemės ūkio šakas.

(ELTA).

Tarybiniai ūkiai viršijo vasarinių kultūrų sėjos planą

Šales tarybiniai ūklai išplėtė palyginti su praėtais metais ypatingai svarbių žemės ūkio kultūrų auginimo plotus.

Iki birželio 10 d. tarybiniai ūkiai viršijo nustatyta plana, apsėdamis vasarinėmis kultūromis 9 milijonais hektarų — beveik devynis karius daugiau, negu iki tos pat praeitys metų datos. Iš jų daugiau kaip 6 milijonus hektarų užima kviečiai. Vien Rusijos Federacijos tarybiniuose ūkiose kviečių pasėta 634 tūkstančiai hektarų daugiau, negu buvo numatyta pagal planą.

Kazachijos TSR, Pavolgio, Baškirijos ir Altajaus krašto

ūkiose šis metais žymiai padidėjo sorų pasėliams skirti plotai.

Dideli masyvai pirmą kartą paskirti tarybiniuose ūkiose kultūrzams. Jais jau apsėja 1.800 tūkstančiai hektarų — beveik devynis karius daugiau, negu pernai. Be to, 450 tūkstančiai hektarų užima kukurūzų pasėliai žaliajam pašarui.

Tarybiniai ūkiai, išsavitinantieji naujas žemes, įvykdė sėjos planą 105,3 procento. Vasarinės kultūros, daugiausia kviečiai, čia užima daugiau kaip 8 milijonus hektarų. Nauji Kazachstano, Pa-

volgio, Uralo ir Sibiro ūkiai toliau arba plėšinius bei dirvonius.

Šis metais tarybiniuose ūkiose padidinama techninių kultūrų, daržovių ir bulvių gamyba. 72 tūkstančiai hektarų išplėsti grūdams skiriamų Saulėgražų pasėliai, pusketvirtą karto palyginti su praeitys metais padidėjo plotai, skirti cukriniams runkeliams, kuriuos RTFSR ir Kirgizijos ūkiai pirmą kartą ėmė auginti pramonės tikslams. 50 tūkstančiai hektarų daugiau, negu iki to pat praeitys metų laiko, pasodinta bulvių.

(TASS—ELTA).

Ju višiskai užtektų kraunamų į krosnį plytų apatinėms eliems sudėti.

Daugelis mūsų plytinės su rado papildomus rezervus plytų džiovinimui paspartinti naudojant molio šildymą garu pagalba.

Garo pagalba išildomos plytos Daugėlių plytinėje. Tai įgalino naudoti spartesnį džiovinimą ir žemos sąlygomis.

Plytinės rationalizatoriai, vadovaujami direktoriaus drg. Samošonko, perdirbę džiovyklų konstrukciją, pagretėjino džiovinimą, pradėjo gaminti tik skylėtas plytas ir įvedė pusfabrikačią šildymą garu iki 40 laipsnių šilumos.

Ir maišytuvą, kuriamė paruošiamą plytų formavimo masę, dedama priemaišą — alebastras. Tai įgalino pusfabrikačius suklestinti tiek, kad jie puikiai laikosi ant džiovinimo rėmelį. Niekalo kiekis sumažėjo iki minimumo.

Plytos gaunamos geresnės kokybės. Kovo mėnesį įmo-

M U M S R A Š O

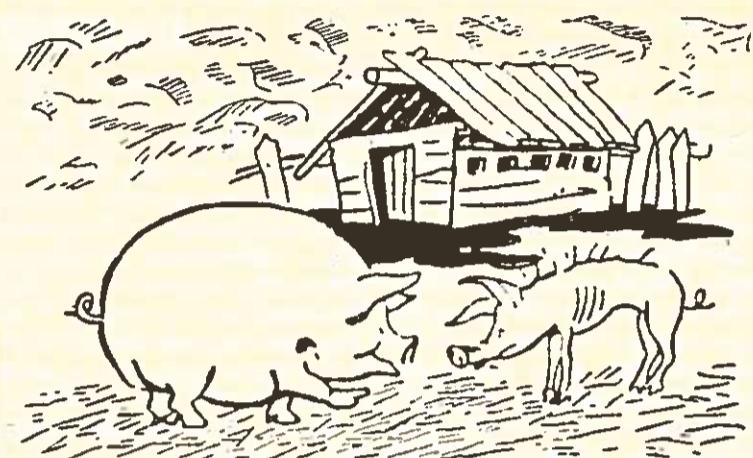
Pradėjo ir... nebaigė

Anksstyvą pavasarį Kamaju miestelio centre buvo pradėta keleivių laukimo aikštės statyba. Pasodinti dekoratyviniai medeliai, pradėtas statyti laukimo paviljonas. Tačiau iki šios dienos jis nėra

baigtas. Pravažiuojantieji keleiviai yra priversti laukti po atviru dangumi. Rajono kelių eksploatacijos ruožo vadovybė turėtų rimtai susirūpinili šiuo reikalui.

A. Paberžis

Iki šiol Mičiurino vardo kolūkis tapasėjo vos 14 ha kukurūzų, kas toli gražu negali pilnat apėžinti gyvulininkystės fermų šiuo maistingu pašaru. (Iš skaitytojų laiškų).

Sprendžiant iš lavo išvaizdos, kukurūzams jūsų kolūkyje neskiriama jokio dėmesio...

MŪSU MEDŽIAGOS PĒDSAUKAIS

"Po Spalio vēliava" Nr. 47 (483) vedamajame straipsnyje „Daugiau visuomeninės pasiatų kolūktams“ buvo kritikuota eilė kolūkių valdybų už atsilikimą vykdant visuomeninės pastatų statybą. „Aušros“ kolūkyje artimiausiu laiku bus pradėta tipinės karvidės statyba. Aktyviai išsiungia į statybos darbų vykdymą ir kili rajono kolūkiai.

Apie pasitaikančius gatvių judėjimo laisyklų paželdimo faktus buvo rašoma skattyjų laiške, kuris tilpo mūsų laikraščio Nr. 43(479). Kalp praneša rajono Miličijos skyriaus viršininkas drg. Civilka, panašiems reikiškiams pasikartoju, buvo išstatyti papildomi milicijos postai ir išsiųsti patruliai Vyiauto, Respublikos, Pandėlio ir kilomis galvėmis. Dabartiniu metu dviratininkų važinėjimasis šaligatviais ir kiti judėjimo laisyklų paželdimo faktai yra likviduojami.

ne išleido nemaža viršplaninių plytų.

Dvarčionių plytinės degikų kolektyvas, įgyvendinęs drg. Duvalovo metodą, nuima nuo kiekvieno kubinio metro krosnies kanalo daugiau, kaip po 2.000 plytų. Džiovyklės tapo įmonėje siaura vėta. Šis trūkumas bus beveik visiškai likviduotas įdiegus pusfabrikačių džiovinimą garinio šildymo pagalba.

Garo pagalba išildomos plytos Daugėlių plytinėje. Tai įgalino naudoti spartesnį džiovinimą ir žemos sąlygomis.

Plytinės rationalizatoriai, vadovaujami direktoriaus drg. Samošonko, perdirbę džiovyklų konstrukciją, pagretėjino džiovinimą, pradėjo gaminti tik skylėtas plytas ir įvedė pusfabrikačią šildymą garu iki 40 laipsnių šilumos.

Ir maišytuvą, kuriamė paruošiamą plytų formavimo masę, dedama priemaišą — alebastras. Tai įgalino pusfabrikačius suklestinti tiek, kad jie puikiai laikosi ant džiovinimo rėmelį. Niekalo kiekis sumažėjo iki minimumo. Palytos gaunamos geresnės kokybės. Kovo mėnesį įmo-

Išnaudoti vidinius rezervus statybinių medžiagų gamybai padidinti

Dideli uždaviniai išskelti šis metais statybinių medžiagų gamintojams. Ryšium su statybos darbų išplėtimu, užduotis steninėms medžiagoms gaminti, lyginant su praėjusių metais, padidinėti beveik pusaniro karlo. Tai reikalauja maksimaliai pakelti darbo našumą statybinių medžiagų pramonės įmonėse, pilniu išnaudoti gamyboje slypinčius rezervus.

Igyvendinant Stalininės premijos laureato drg. Duvalovo pasiūlytą greitajių plytų degimo metodą, iš plytinės krosnų galima gauti žymiai daugiau gaminių. Bet daugelyje įmonių nespėjama laiku paruošti pusfabrikačių. Siekdamai šiemet žymiai padidinti gamybą, sezoniinių įmonių darbuotojai turi paruošti žymiai daugiau pusfabrikačių. Pritaikę greitajių degimo metodą, jie galės užtikrinti ne-nutrukstančią krosnų darbą per išlisus metus.

Griežtais turi būti kovojaniai su gamybos niekalui. Pernai Pabaigę, Plungės ir Dusei-

kių plytinės netinkamai atrinko žaliavą ir liesintojus, ir dėl to buvo gauta nemaža netinkančio pusfabrikačio. Jei tas trūkumas būtų buvęs išvengtas, šių įmonių krosnys būtų galėjusios papildomai dirbti bent du mėnesius.

Siekiant išvengti niekalui, visų pirmą, reikia į molį įmaišyti reikiama kiekį liesintojo — smėlio, o dar geriau — degamų medžiagų — piuvėnų, durpių, malitos anglių. Tai įgalina gauti aukštą markių degtas plytas. Ruostantis šių meilių gamybos sezoniui jau dabar reikia plytinėms pasigaminti tiek liesintojo, kad jo gamybos laikarpui nepriatrūktų.

Kad degimas sėkmingesnai vyktų, reikia iš anksčio paruošti pakankamą kiekį išdžiovintų pusfabrikačių, kad kokybės. Kovo mėnesį įmo-

mūryti ir tinkavimo darbams. Pirmuosius bandymus fabrikas jau atliko. Reikalinga greičiau įrengti malimo agregatai, kad, sezoniui prasidėjus, galima būtų pradėti gaminti žemos markės rišamastas medžiagias. Iki šiol Estijos degamieji skalūnai mūsų respublikoje buvo mažai naudojami. Šis metais Akmenės kaikinė jau beveik vien jais vykdavo kalkinių degimą. Generali išdegusto skalūno pelenai su maža kalkinių priemaiša, generali sumalus juos, duoda taip pat rišamą medžiagą, taip vadinančią estų „kukermity“ tipo cementą. Todėl šioje kalkinėje turi būti kuo greičiau sumontuotas maltmo agregatas ir įsisavinta šios rišamosios medžiagos gamyba. O įsisavintus ją, susidarys galtmybė sutapuoti daug aukštų markių cemento ir panaudoti ji gelžbetonio detalių bei konstrukcijų gamybai. Tai bus naujas indėlis į statybų įviedimą.

FELJETONAS

Skolinių čempionai

Eugenijus Kravčenko — vienas iš tų, kurie nenusime- na bet kokiose aplinkybėse. Kada respublikinis kūno kultūros ir sporto komitetas jam, rajoninio komiteto pirmmin- kui, priminė apie įvykstan- cias LSD „Kolukietis“ tinklinio taurės varžybas, Kravčen- ko pasišaukė miesto „Žalgi- rijo“ tarybos pirmmininką V. Rimkevičių ir turėjo su juo trumpą pašnekėjį:

— Supranti, ką reiškia sportinė šlovė? Dėl jos mes privalome žūt būt išstatyti vieno kurio kolukio tinklinio komandą respublikinėms varžybos.

— Betgi nei viename kolukioje nėra tinklinio koman- dų.

— Tai antraeilis dalykas. Nuo šios dienos tu esi „Pergalės“ kolukio tinklinio komandos kapitonas ir privalai pristatyti komandos sąsiadą iš žalgirietių, moksleivius ir kitų mūsų sportinių rezervų. O aš tvarkysiu popierizmą...

Viktoras Rimkevičius išėjo į gatvę „medžioti“ būsimos komandos dalyvių. Pirmiausia, jis susitiko J. Jokšą, „Nemuno“ fabriko sezoninių darbininkų, po to — žalgirietį Kriščapavličių, moksleivių Ferencą — ir taip visą šešetį vyrukų, paslyžmėjusį tinklinio sporte. Padarūs atlitinkamus pakeitimus asme- ninėje sportininko įskaitoje, nuo šios dienos jie turėjo „Pergalės“ kolukio sportininkų privilegijas.

Pranešimas

apie sėjos eigą rajono kolukiuose š. m. birželio 15 d.

Eil. Nr.	Kolukio pavadinimas	Sėjos plano ivykdymas proc.				
		Vise vasari- niu	Tame tarpe	kultūrų	cukrinų	bulvų

Rokiškio MTS zona

1. „Stalino keliu“	90,8	63,7	86,2	91,6	63,6
2. „Aušra“	89,7	51,3	*	42,0	*
3. Salemėjos Nėries vardo	84,9	88,6	69,6	48,0	52,5
4. „Žvaigždė“	76,4	59,3	31,0	80,0	*
5. „Nemunėlis“	76,3	60,0	88,3	82,8	77,1
6. „Tarybų Lietuva“	76,2	51,6	71,5	33,3	28,6
7. „Socializmo keliu“	75,9	26,8	95,0	62,8	62,5
8. „Naujas gyvenimas“	75,1	34,1	*	53,3	70,0
9. „Rageliai“	74,2	75,3	88,3	65,0	57,1
10. „Švyturys“	72,6	73,9	24,6	77,1	66,0
11. Liudo Giros vardo	72,5	47,1	89,6	58,0	37,5
12. „Pergačė“	70,7	44,5	*	86,0	45,7
13. „Tikruoju keliu“	66,3	46,3	57,0	34,2	65,0
14. Karolio Požėlos vardo	61,3	86,8	65,0	31,0	37,5
Viso zonoje:	76,4	56,3	77,8	60,5	63,1

Panemunėlio MTS zona

1. „Šetekšna“	75,1	35,8	*	28,2	46,8
2. „Jaunoji gvardija“	74,9	43,3	66,7	31,3	*
3. „Gegužės Pirmoji“	65,8	19,2	88,6	88,2	20,0
4. „Vyturys“	64,0	67,5	80,0	56,6	43,2
5. „Už taiką“	59,6	47,7	95,2	6,3	—
6. „Duokiškis“	58,9	17,0	30,0	52,1	15,6
7. „Lenino keliu“	55,9	41,1	13,8	10,0	11,4
8. Mičiurinė vardo	53,7	21,5	30,6	65,1	10,0
9. „Artojas“	53,1	30,0	36,2	12,8	55,6
10. „Atžalynas“	52,3	41,5	95,0	46,9	80,0
Viso zonoje:	61,1	35,0	61,3	35,4	41,2

*) ivykde plana

Rajono plano komisija

Rajono mokyklose

Egzaminai pasibaigė

Birželio 5 d. Viktoras Rimkevičius ir jo naujoji komanda išvyko į Zarasus pirmosioms rungynėms pusfinalyje. Besivatkant sportinės šlovės, sportininkas Rimkevičius ir jo draugai nepasidrovojo užsiskaitytį laimėjimą be kovos, zarasiečiams taip pat sudarūs komandą, neatitinkančią varžybų nuostatą.

Skolinių čempionai kovoja toliau, siekdami respublikos nugalėtojo laurų...

Sugrįžkime į rajono kūno kultūros ir sporto komiteto pirmmininko kabinetą. E. Kravčenkos stalčiuje galima rasti žiniaraštį apie 8 LSD „Kolukietis“ žemutinį kolektivą sudarymą kolukiuose. O ką jie faktinių veikla? Visiškai nėko. Nieko neverkia ir rajoninė LSD „Kolukietis“ taryba bel jos pirminkinas A. Putinas. Deja, Kravčenko nel karto nepasidomėjo šios tarybos veikla.

Sportinė garbė yra kiek-vieno jaunuolio pasididžlavimas. Deja, draugai iš rajono kūno kultūros ir sporto komiteto ją suprantą perdaug slaurauj ir savanaudžiai. Manau, nei vienam iš jų nebūtu smagu išgirsti „Pergalės“ kolukio žemdirbio žodžiuose neslepiamą ironiją:

— Tegu bent karliai pastarojo kolukioje tie čempionai! Juk jie už mus plėšosi...

O taip pasakyll turi teisę kiekvienas kolukietis!

A. Matiukas

Pas būsimuosius specialistus

Gyvulininkystės ir geodezijos egzaminus išlaikė Salų žemės ūkio technikumo II ojo agrotechnijos kurso studentai. Labai gerai ir gero įvertinimo suslaukė moksleiviu J. Čiūnaitės, G. Luomaitės, A. Murelytės, L. Kapušinskio ir kitų žinios.

Sékminges laiko egzaminus l-vyjų zootechnijos ir veterinarijos kursų studentai.

A. Bičas

Teatrų gastorolės

Per gegužės mėnesį ir birželio mėnesio pirmoje pusėje į Rokiškių buvo atvykę Kauno, Panevėžio ir Šiaulių teatralai, pastatę 5 spektaklius rajoninių kultūros namų scene.

Prieš kelias dienas lankėsi Kauno Jaunojo žiūrovo teatras. Teatro kolektivo pastatyta komedija „Brangioji mamytė“ stebėjo beveik 400 žiūrovų.

Su minėtu spektakliu teatras taip pat lankėsi Panemunėlyje. Į teatro pasirodymą gausiai atsilankė „Lino“ fabriko, Panemunėlio MTS ir geležinkelio stoties dirbančių.

P. Trakelis,
A. Vaišnoras

NAUJOS KNYGOS

V. Pešnikovas. Leninis ūkiaus ir idėjinis politinis komunistų auklėjimas. Vaist. polit. ir moksł. lit. I-kla. 1955 m. psl. 163. Rb 2.

G. Šitarevas. Komunistas — aktyvus kovotojas už partinių ntarimų ivykdymą. Vaist. polit. ir moksł. lit. I-kla. 1955 m. psl. 89. Rb 0,90.

P. Kolonickis. Marksistinė filosofinė materializmas-teorinės gičklos kovoje su religija. Vaist. polit. ir moksł. lit. I-kla. 1955 m. psl. 58. Rb 0,60.

T. Oizermanas. Imperialistinės reakcijos katalikiškoji filosofija. Vaist. polit. ir moksł. lit. I-kla. 1955 m. psl. 39. Rb 0,40.

M. Ryndina. Anglijos ir JAV buržuazinių ekonomistų imperialistinės reakcijos tarnyboje. Vaist. polit. ir moksł. lit. I-kla. 1955 m. psl. 150. Rb 1,80.

Nuo ko priklauso oras?

Kasmet žmonės nekantraudamti laukia pavasario. Bet štatis metais pavasaris velyvas.

Kodėl taip yra?

Šis klausimas sudėtingas, ir tleslog atsakyti į jį neįmanoma. Per paskutinį metus viso Europos kontinento oro režime vyks ta žymūs svyravimai.

Žemės rutulio atmosfera — oro sluoksnis — sudarytas iš įvairių dalių — šilto ir šalto oro masės. Tos masės piestuose ir ūkaurėje nuolat juda.

Ši judėjimą vadina atmosferos cirkuliacijumu. Rajonuose, ties kuriais susiduria šilto ir šalto oro masės, atsiranda atmosferiniai sūkuriai, vadintamieji ciklonai — sritys su žemuoju slėgimu jų centre ir anticiklonai — sritys su aukštuoju slėgimu jų centre. Juo didesnis skirtumas temperatūrų tarp priartėjusių viena prie kitos šalto ir šilto oro masės, tuo aktyvesni susidaro cikloniniai ir anticikloniniai sūkuriai. Oras priklauso nuo šių sūkurų — ciklonų ir anticiklonų vystymosi intensyvumo ir jų slinkimo kelių.

Yra išprasti ciklonų ir anticiklonų slinkimo keliai. Jeigu cirkuliacijas vyksta taip keliais, tai mes turime išprastas klevinės sezonui oro sąlygas. Pastaraisiais metais atmosferos sūkurų keliai smarkiai nukrypo ir todėl 1952–53 m., 1953–54 metais žemos buvo šalios, o 1954–55 metais turėjome šiltą žiemą ir šalį šių metų pavasarij.

Paprastai žemos metu keliai oro srovės: šalios srovės ūkaurėje atsiranda viršum Islandijos. Atlanto ciklonus Europoje ir Pabaltijuje palydi sniego krituliai, pūgos, atolydžiai. 1952–53 m. ir 1953–54 metais slinkusieji iš Atlanto žemos metu ciklonai, susidūrę su galimais šalto Arktikos oro sluoksniais, nepajégė prasiskverbti į ryius ir sustojo Vakaru Europos pakraštyje. Tik kai kurieji ciklonams pavyko aplenkti ši barjerą ir nuslinkti pačiu Europos ūkaurės pakraščiu. Ūkaurėje atsilo oras, ir Archangelske buvo šilčiai, negu Kryme.

Skirtingai nuo anų žiemų 1954–55 metų žiema buvo nepaprastai šilta. Šią žiemą Europoje ir Pabaltijuje vyko šilto oro masės, atslenkančios su ciklonais nuo Atlanto vandenyno ir Viduržemio jūros šilto paviršiaus. Šios oro masės neleido šaltam orui slinkti iš Arktikos baseino.

Paprastai pavasarij — kovo bei balandžio mėnesiais — Vakaru Europoje ir Lietuvos

je oras slenka iš pletų bei Pietryčių rajonų, kur jau ji spėja išlikti. Tuo būdu pas mus nusistovi šiltas, palyginti sausas oras. Ryšum su tuo, kad pavasarį skirtumas tarp šaltųjų ūkaurinų ir šiltųjų pletinių oro masės sumažėja, silpnėja taip pat susidarymas sūkurių — ciklonų ir aniciklonų. Ciklonai slenka ūkauriai, aplenkdamai mūsų teritoriją. Šiai metai ciklonai ir pavasario metu slenka „žemos keliais“, giliai išliverdamai į Europos kontinentą, veikdami ir Lietuvos TSR orą. Tačiau jie dabar neša ne šiltą orą, bet šaltą, nes jūros paviršius, pradedant nuo balandžio mėnesio, ima saldyti esančių viršum jos orą. Be to, į Lietuvos TSR atslinkdavo ciklonai ne tik iš centrinių Atlante rajonų, bet iš ūkaurinės jo dalies, kur oras dar šaltesnis. Todėl ši pavasarį ir pas mus oras šaltesnis.

Kas gali sudaro pirmynkštę priežastį tokiam audringam atmosferos cirkuliacijui?

Ar gali pasikartoti tokie reiškiniai artimiausiais metais?

Mokslo kol kas negali

itiškai atsakyti į šiuos klausimus. Tačiau tarybinų mokslininkų darbai leidžia manyti, kad visi šie reiškiniai priklauso nuo Saulės aktyvumo, konkrečiai, nuo jos dėmių susidarymo vyksto.

Saulės dėmių atsiranda nuo sūkurių, susidarančių matomoje ikalstose šviesulio paviršiuje, kai iš jos gelmių ištryška galinti įkaitusiu duju debesys. Dėmų skersmuo viršija Žemės skersmenį. Pasiebėti